Çat??ma Eylem Stilleri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çat??ma Eylem Stilleri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18398

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çat??ma Eylem Stilleri Ölçe?i (ÇESÖ), bireylerin ki?ileraras? çat??ma durumlar?na yönelik tipik tepkilerini ve davran??sal e?ilimlerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikolojik ölçme arac?d?r. Bu ölçek, Engin Karada? ve Ümit Tosun taraf?ndan 2014 y?l?nda Türkçe'ye uyarlanm??t?r. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in dilsel geçerli?ini sa?lamay? ve Türkçe konu?an popülasyonda ön psikometrik özelliklerini incelemeyi hedeflemi?tir. ÇESÖ, çat??ma yönetimi alan?nda akademik ara?t?rmalar ve uygulamal? psikoloji çal??malar? için önemli bir araç sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Çat??ma Eylem Stilleri Ölçe?i, ÇESÖ, Çat??ma Yönetimi, Ki?ileraras? ?li?kiler, Psikolojik Ölçek Uyarlamas?, Psikometrik Özellikler, Engin Karada?, Ümit Tosun.

Yazarlar

Karada?, E., Tosun, Ü.

Amaç

Çat??ma Eylem Stilleri Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin çat??ma ortamlar?nda sergiledi?i farkl? eylem stillerini (örne?in, rekabetçi, i?birlikçi, kaç?nmac?, uzla?mac? ve uyum sa?lay?c?) geçerli ve güvenilir bir ?ekilde belirlemektir. Ölçe?in Türkçe'ye uyarlanmas?, Türk kültür ba?lam?nda çat??ma davran??lar?n?n incelenmesine olanak tan?mak ve bu alandaki ulusal literatüre katk?da bulunmak amac?yla gerçekle?tirilmi?tir.

Ölçek, özellikle e?itim, organizasyonel psikoloji ve dan??manl?k alanlar?nda, bireylerin çat??ma çözme yeteneklerini de?erlendirmek ve geli?tirmeye yönelik müdahale programlar?n?n etkinli?ini ölçmek için kullan?labilir.

Yap?

Çat??ma Eylem Stilleri Ölçe?i, genellikle iki temel boyut (iddiac?l?k ve i?birlikçilik) ekseninde tan?mlanan be? temel çat??ma stili etraf?nda yap?land?r?lm??t?r. Bu yap?, bireyin kendi ç?karlar?n? koruma e?ilimi ile di?er taraf?n ç?karlar?n? gözetme e?ilimi aras?ndaki dengeyi yans?t?r.

Ölçek, bu stilleri ölçerek, bireyin çat??ma durumlar?nda hangi eylem biçimini (örne?in, sorunu çözmeye odaklanma, geri çekilme veya boyun e?me) tercih etti?ini ortaya koyar. Bu yap?, ki?ili?in sosyal etkile?im boyutunu ve durumsal tepkilerini anlamak aç?s?ndan kritiktir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Çat??ma Eylem Stilleri Ölçe?i'nin Türkçe uyarlama çal??mas?nda, öncelikle dil geçerli?i sa?lanm??t?r. Bu süreç, ölçek maddelerinin çeviri ve geri çeviri yöntemleriyle kültürel ve anlamsal e?de?erli?ini garanti alt?na alm??t?r.

Yap? geçerli?i, Faktör Analizi yoluyla incelenmi?tir. Uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in teorik yap?s?n?n Türkçe örneklemde de korundu?unu göstermeyi amaçlam??t?r. ?lgili çal??mada, ÇESÖ'nün beklenen teorik yap?y? destekledi?ine dair ön bulgular elde edilmi?tir, ancak detayl? geçerlik analizleri (örne?in, ölçüt ba??ml? geçerlik) daha ileri çal??malara b?rak?lm?? olabilir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?i, iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanarak de?erlendirilmi?tir. Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in genel olarak ve alt boyutlar baz?nda yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?u rapor edilmi?tir. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? psikolojik yap?y? ölçtü?ünü i?aret etmektedir.

Güvenirlik analizleri kapsam?nda ayr?ca test-tekrar test güvenirli?i yönteminin de kullan?ld??? ve ölçek puanlar?n?n zaman içinde kararl?l?k gösterdi?i varsay?lmaktad?r, bu da ÇESÖ'nün tutarl? ölçümler yapabilme kapasitesini peki?tirmektedir.

Faktör Analizi

Karada? ve Tosun (2014) taraf?ndan yürütülen ön psikometrik inceleme kapsam?nda, ölçe?in yap?sal geçerli?ini test etmek amac?yla Faktör Analizi yöntemine ba?vurulmu?tur. Bu analiz, ya Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ya da Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ?eklinde gerçekle?tirilmi?tir.

Analiz sonuçlar?, ölçe?in orijinal yap?s?na uygun olarak çok boyutlu bir yap? sergiledi?ini do?rulam??t?r. Faktör yüklerinin yeterli düzeyde oldu?u ve faktörlerin toplam varyans?n önemli bir k?sm?n? aç?klad??? tespit edilmi?tir. Bu durum, ÇESÖ'nün teorik olarak belirlenen çat??ma eylem stillerini ba?ar?l? bir ?ekilde ay?rt edebildi?ini göstermektedir.

Ölçme Arac?

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme ölçe?i kullan?larak, kat?l?mc?lar?n çat??ma senaryolar?na ne s?kl?kta veya ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtmeleri istenir. (Kaynakta belirtilmemi?tir, ancak standart psikometrik uygulama gere?i bu format varsay?lmaktad?r.)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Language Available: Türkçe (Turkish), Orijinal Dil (Bilinmiyor, genellikle ?ngilizce)

Population Group: Yeti?kinler, Üniversite Ö?rencileri

Age Group: 18 ya? ve üzeri

Population Details: Uyarlama çal??mas?, Türkiye'deki bir üniversitenin farkl? fakültelerinden rastgele seçilmi? ö?renci gruplar? üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Methodology: Bireysel veya grup uygulamas? ?eklinde gerçekle?tirilebilen, kendi kendine raporlama (self-report) envanteridir.

Anahtar Kelimeler

Çat??ma Stilleri, Güvenirlik, Geçerlik, Psikolojik Ölçek, Üniversite Ö?rencileri, Faktör Analizi, Adaptasyon.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: engin.karadag@hotmail.com

Correspondence Address: Engin Karada? (Sorumlu Yazar)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in akademik veya ticari kullan?m? için izinler, sorumlu yazar Engin Karada? ile do?rudan ileti?im kurularak ö?renilmelidir. Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? ve ön psikometrik incelemesi 2014 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in orijinal versiyonunun kullan?m?na ili?kin telif haklar?, orijinal geli?tiricilere aittir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: catisma-eylem-stilleri-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Karada?, E., ve Tosun, Ü. (2014). Çat??ma Eylem Stilleri Ölçe?i : Türkçe'ye uyarlanmas? dil geçerli?i ve ön psikometrik incelemesi. *Psikoloji Çal??malar?/Studies in Psychology, 34*(1), 45-69.

Çat??ma Eylem Stilleri Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not

ARABPSYCHOLOGY.COM

be changed in any way.

Ölçek maddeleri orijinal kaynakta aç?kça belirtilmemi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM